

Rogaland Høyres Årsmøte 2022

Innsendte resolusjonsforslag

Resolusjonsforslag

1)	Uttalelse - De pelagiske trålerne utestenges i praksis fra industritrålfisket. -----	1
2)	Internasjonal avkriminalisering av lesbiske, homofile, bifile, trans- og interkjønns personer. -----	2
3)	Beredskap og sikkerhet -----	4
4)	Skolen -----	6
5)	NEI TIL ELEKTRIFISERING AV NORSK SOKKEL -----	8
6)	For en bærekraftig fremtid: Utred kjernekraft og thorium nå! -----	9
7)	Hjelp til de som trenger det -----	11
8)	Rogaland Høyre ønsker fortgang i havvindutbyggingen -----	12
9)	En dag på jobb er også læring -----	13
10)	Flere statlige arbeidsplasser til Rogaland -----	14
11)	Treng vi tariffestet avtale om sluttdato for offentlig ansatte? -----	15
12)	Innføring av sorgmelding i Norge. -----	16
13)	Frivillighet som veien til integrering for arbeidsinnvandrere -----	18
14)	Oppreisningsordning for tapt barndom -----	20
15)	Mer kunnskap og tidlig innsats for unge med spiseforstyrrelser -----	21
16)	FASTLEGEORDNINGEN -----	22
17)	Tilstrekkelig oppfølging av familier med barn med stort pleiebehov - «Løvemammaens kamp» ---	24
18)	Framdrift i bygging av E 134 Bakka – Solheim -----	25
19)	Ikke rør vernede vassdrag -----	26
20)	Bedre lokalsamfunn med Høyre -----	27
21)	Arbeidsplasser i fiskemelindustrien og på industritrålerne trues. -----	32
22)	Innføring av sorgmelding i Norge. -----	33
23)	Mer kunnskap og tidlig innsats for sårbare unge -----	34
24)	Energifylket Rogaland -----	35

1) Uttalelse - De pelagiske trålerne utestenges i praksis fra industritrålfisket.

Fremmet av: Stavanger Høyre, Eigersund Høyre, Karmøy Høyre og Haugesund Høyre

En ny forskrift om høsting av villlevende marine ressurser (høstingsforskriften) og spesielt § 42 i den, har gitt stor uro blant de pelagiske trålerne og fiskemelindustrien i Karmøy og Egersund. Industritrålfisket etter øyepål og kolmule er truet, fordi myndighetene vil se all bifangst under ett, uten hensyn til hva bifangsten består av. Samlet bifangst i vekt under industritrålfisket etter kolmule og øyepål skal ikke overstige 20% av øyepål- og/eller kolmulefangsten heter det nå. Tidligere var bifangsten beregnet på en helt annen måte som gjorde det mulig å gjennomføre et industritrålfiske.

Leveransene av kolmule og øyepål til fiskemelfabrikkene og bifangst til fiskemottakene i Egersund og Karmøy fra de pelagiske trålerne er nærmest garanti for å kunne holde disse i drift gjennom hele året. Uten disse leveransene vil fabrikker og mottak måtte stenge ned i store deler av året. I tillegg vil fiskebåtene miste store inntekter fra industritrålfisket. I praksis snakker vi om et tilnærmet yrkesforbud for industritrålfisket.

§ 42 første ledd - Tillatt bifangst ved fiske av kolmule og øyepål med småmasket trål.

Tidligere var det i fisket med småmasket trål sør for 64°N tillatt å ha bifangst av en rekke opplistede arter som ikke er kvoteregulerte, mens bifangst av de kvoteregulerte konsumfiskartene torsk, hyse og sei kunne til sammen kun være inntil 20% i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Nå er forskriftens § 42 endret til følgende: «Ved høsting av kolmule, øyepål og tobis sør for 64°N er det tillatt å ha inntil 20% bifangst i vekt av andre arter i de enkelte fangster og ved landing.»

En samlet fiskerinæring protesterer mot forskriften slik den lyder, og mener det vil få store uheldige konsekvenser dersom denne ordlyden opprettholdes. Fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran sa da også i forbindelse med bekjentgjøringen av fiskerireguleringene for 2022, at tillatt bifangst i fisket med småmasket trål **ikke** blir endret, men at Fiskeridirektoratet kan stille krav til prøvetaking i fangstene. Statsråden har derfor utsatt iverksettelsen av den nye høstingsforskriften og vil se nærmere på ordlyden i den.

Rogaland Høyre mener at om statsrådens ord nevnt ovenfor skal tas på alvor, må ordlyden derfor endres i høstingsforskriftens § 42, første ledd til slik den var senest i 2021. Om ikke det skjer, er det ikke lenger mulig å drive et øyepålfiske i Nordsjøen. Dette finner Rogaland Høyre uakseptabelt, både for de pelagiske trålerne og for fiskemelindustrien.

30

1 2) Internasjonal avkriminalisering av lesbiske, homofile, bifile, 2 trans- og interkjønns personer.

3 *Fremmet av: Haugesund Høyre*

4 Norge bør i samråd med våre nære verdipartnere på menneskerettighetsfeltet arbeide for en internasjonal
5 avkriminalisering av lesbiske, homofile, bifile, trans- og interkjønns personer (LHBTI) for å sikre at alle
6 individer uansett hvor i verden, trygt kan elske den de vil og være den de er.

7 Det er fantastisk at menneskeheten har utviklet teknologi som gjør oss i stand til å fly gjennom luften,
8 ubåter som stille seiler rundt i verdenshavene, kommunisere med hverandre uansett hvor vi befinner oss
9 på kloden og at mennesker har gått på månens overlate. Det er derfor vanskelig å forstå hvordan vi har
10 klart alt dette, før vi har kommet til den åpenbare erkjennelse at kjærlighet er det fremste ønske og den
11 mest selvsagte rett for alle medmennesker.

12 Norge bør engasjere seg utenrikspolitisk gjennom samarbeid med EU, Europarådet, Nordisk Råd og i
13 internasjonale organisasjoner for å stå samlet i arbeidet mot kriminalisering av kjærlighet eller individers
14 rett til å uttrykke seg som seg selv.

15 Hele 71 land i verden kriminaliserer å elske den du vil og være den du er hvis du er skeiv, enten ved bøter,
16 fengselsstraff eller dødsstraff.¹

17 Norge og land som deler vårt verdisyn om menneskers ukrenkelige rettigheter bør samarbeide for å
18 redusere antall land som fortsatt bedriver denne historiske uretten mot LHBTI-personer og
19 menneskerettighetsbrudd basert på et utdatert syn på seksualitet og kjønnsidentitet.

20 Verdenssamfunnet har tatt store steg de siste tiår mot avkriminalisering av LHBTI-personer. I Norge vil det
21 i 2022 være 50 år siden vi selv avkriminaliserte mannlig homofili. I India avgjorde Høyesterett i 2018 at
22 homofili ikke lenger skulle være ulovlig.

23 I dommen fra Indias fem høyesterettsdommere begynner domsavsigelsen med sitater fra Johannes
24 Wolfgang von Goethe Arthur Schopenhauer, John Stuart Mill og Shakespeare om individets ukrenkelige
25 rett til å være seg selv. Så slår dommen fast:

26 «The natural identity of an individual should be treated to be absolutely essential to his being.
27 What nature gives is natural. That is called nature within. Thus, that part of the personality of a

¹ Disse landene er: Afghanistan, Algerie, Antigua og Barbuda, Bangladesh, Barbados, Brunei, Burundi, Kamerun, Tsjad, Komorene, Cookøyene, Dominica, Egypt, Eritrea, Eswatini, Etiopia, Grenada, Guinea, Guyana, Indonesia, Iran, Irak, Jamaica, Kenya, Kiribati, Kuwait, Libanon, Liberia, Libya, Malawi, Malaysia, Maldivene, Mauritania, Mauritius, Marokko, Myanmar, Namibia, Nigeria, Oman, Pakistan, Palestina, Papua Ny-Guinea, Qatar, Saint Kitts og Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent og Grenadinene, Samoa, Saudi-Arabia, Senegal, Sierra Leone, Singapore, Salomonøyene, Somalia, Sør-Sudan, Sri Lanka, Sudan, Syria, Tanzania, Gambia, Togo, Tonga, Tunisia, Turkmenistan, Tuvalu, Uganda, Forente Arabiske Emirater, Usbekistan, Jemen, Zambia og Zimbabwe .

28 person has to be respected and not despised or looked down upon. The said inherent nature and
29 the associated natural impulses in that regard are to be accepted.»

30 Avkriminalisering av LHBTI-personer er et steg mot å bygge en verden hvor alle mennesker uavhengig av
31 legning, kjønnsidentitet eller kjønnsorientering er likeverdige borgere. Alle mennesker har rett til å søke
32 etter lykken.

33 Rogaland Høyre vil:

- 34 • At Norge skal ta internasjonalt lederskap for avkriminalisering av LHBTI globalt, særlig gjennom å
35 arbeide for et samarbeid om avkriminalisering med EU, Europarådet, Storbritannia og de nordiske
36 land.
- 37 • At Norge skal støtte FNs høykommissjonær for menneskerettigheter (OHCHR) og deres kampanje
38 UN Free & Equal.
- 39 • At Norge og Norden aktivt støtter opp om grupperinger og informasjonstiltak som med lokal og
40 regional forankring legger grunnlag for reformer i egne land og regioner, med kompetanse og
41 ressurser.

42

1 3) Beredskap og sikkerhet

2 *Fremmet av: Rogaland Unge Høyre*

3

4 Norge er et foregangsland i å ta i bruk nye, teknologiske virkemidler. Dette betyr samtidig at vi i økende
5 grad er sårbare for angrep utenfra.

6 Cybertrusselen er en voksende trussel, og strekker seg på tvers av tradisjonelle sektorer som forsvar,
7 sivile instanser og private bedrifter.

8 For å møte dagens krav til cybersikkerhet er det nødvendig med et politi og et forsvar som er godt trent til
9 å håndtere digitale trusler.

10 Radikalisering har mange og komplekse årsaker. Barnevernet, utdanningsinstitusjoner, helsevesenet og
11 politiet spiller viktige roller i forebyggende arbeid mot ekstremisme og radikalisering.

12 Fordi det havnet utenfor 22/7-Kommisjonens mandat å se på forebyggende arbeid mot radikalisering,
13 mener Rogaland Høyre at det må utarbeides en egen NOU eller Stortingsmelding om temaet.

14 Om lag hvert tiende terrorangrep vi så langt har opplevd, har vært direkte rettet mot myndighetsmål.
15 Sikring av informasjon og særlig utsatte personer er et viktig tiltak for å forhindre terrorisme. Det øves i dag
16 for lite på krisehåndtering i politiet.

17 Etter en pandemi som koronapandemien ser vi virkelig hvor viktig det er med en god pandemiberedskap.
18 Vi har sett at vi ikke var godt nok forberedt og heller ikke godt nok selvforsynt av smittevernutstyr og
19 vaksiner som vi burde. Vi ser også at vi sannsynligvis kommer til å trenge en plan om dette skulle skje
20 igjen. Derfor trenger vi beredskapsplaner for alle typer pandemier.

21 For å opprettholde politiets gode kontakt med publikum samt bevare deres sivile preg er det viktig at man
22 ikke bevæpner politiet på generell basis. Men politiet trenger muligheter til å håndheve loven på en trygg
23 måte for alle involverte om situasjonen skulle eskalere. Vi ser derfor muligheten til og åpne for bruk av
24 tazere som nødvendig både for politiets og den kriminelles sikkerhet.

25 Et godt politi er et kunnskapsrikt og handlekraftig politi. Derfor er det viktig at politiet får den utdanningen
26 de trenger for å gjøre en god jobb. Det betyr en skikkelig våpenopplæring, at de har mulighet for
27 etterutdannelse og at de har de hjelpemidlene de trenger for å skape et trygt og godt politi.

28 I den nye moderne verden blir tilgang til nettet nærmest et krav for å være en del av samfunnet. Det
29 medfører at en deler mye informasjon, mye uten samtykke. Liberale verdier inkluderer rett på selveierskap,
30 som inkluderer informasjon på nettet. Derfor skal både staten og private bedrifter ha restriksjoner på hva
31 de kan lagre og ta opp.

32 Straffesaker kan foreldes. De skal fortsatt kunne bli foreldet, men noen forbrytelser er for alvorlige til å la
33 gå. Derfor ønsker Rogaland Høyre å fjerne fristen for vold og seksuelle overgrep mot barn for å bedre
34 ivareta barn som opplevd slike grusomheter

35 Vi vil også fjerne fristen for overlagte drap og for forbrytelse med maksimal strafferamme for å hindre at
36 drapsmenn og det som verre er får gå fritt i samfunnet.

37

38 Rogaland Høyre vil:

- 39 • At norske aktører som forsvaret og politiet skal delta i felles cyberøvelser med øvrige nordiske
40 land, og om mulig, andre internasjonale aktører.
- 41 • At cybersikkerhet som domene administreres av Forsvarsdepartementet.
- 42 • At datatilsynet må involveres i enda større grad for å etterse at alle som benytter seg av droner
43 med opptaksutstyr, gjør dette uten å bryte med personvernet.
- 44 • Utarbeide en egen NOU eller Stortingsmelding som ser nærmere på radikalisering, og
45 forebyggende tiltak mot radikalisering.
- 46 • At det skal bli lettere for Statsbygg og norske myndigheter å benytte seg av utenlandsk og privat
47 ekspertise om objektsikring.
- 48 • Opprette en nasjonal operasjonssentral under Oslo Politidistrikt som deltar i øvelser med andre
49 politidistrikt, Kripos, Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH) og PST jevnlig.
- 50 • Sørge for at alle norske politidistrikt har en grunnleggende forståelse for forsvarets kapasitet i
51 krisetilfeller.
- 52 • Ha flere fullskalaøvelser, også på lite tenkelige scenarier
- 53 • Ha egen vaksinefabrikk og lager av smittevernutstyr i Norge
- 54 • Ha beredskapsplaner for alle typer pandemier, selv de som virker usannsynlige
- 55 • At Norge skal jobbe i tett samarbeid med EU for å sikre tilgang til vaksiner og medisiner.
- 56 • Ikke innføre generell bevæpning av politiet
- 57 • Åpne for bruk av tazere
- 58 • Gi ungdom mer informasjon om hvilke rettigheter de har i møte med politiet gjennom skolebesøk
59 fra politiet på mellomtrinnet og ungdomstrinnet
- 60 • Sørge for at politistudenter får våpenopplæring tidligere i utdanningsløpet, og at tidsbruken til
61 våpenopplæring økes.
- 62 • Gjøre politiutdanningen mer praktisk rettet, og ha mer øving på håndhevelse i felt.
- 63 • Utvide tilgangen til bruk av øvingslandsbyer i politiutdanningen
- 64 • Utdanning som forebygger fordommer mot minoriteter
- 65 • Være svært restriktive på hva slags virkemidler politiet og andre kan bruke når det går på
66 bekostning av den enkeltes personvern
- 67 • Fjerne foreldelsesfristen for vold og seksuelle overgrep mot barn.
- 68 • Fjerne foreldelsesfristen for overlagte drap.
- 69 • Fjerne foreldelsesfristen for forbrytelser med maksimal strafferamme.

1 4) Skolen

2 *Fremmet av: Rogaland Unge Høyre*

3 Elever i den Norske skolen må i større grad lære om psykisk helse på skolen. Det er positivt at vi ser en
4 utvikling hvor psykisk helse i større grad anerkjennes som viktig i samfunnet, men dessverre mangler man
5 kompetanse i tidlig alder. Å opprette egne fag for psykisk helse vil ta for stor oppmerksomhet fra
6 grunnfagene. Rogaland Høyre vil derfor heller innføre psykisk helse og livsmestring som pensum i
7 relevante fag.

8 Skolen har et særskilt ansvar for barn og unges velvære. Innføring av en egen fraværsgrense for
9 ungdomsskolen, sammen med en oppfølgingsplikt for lærerne, vil forebygge forfall.

10 BUP systemet i dag er ikke godt nok. Ventelistene er lange, og behandlingen kommer mange ganger for
11 sent. Høyre i regjering satte et mål om maks 25 dager ventetid for å få behandling. Det er ikke faktum etter
12 8 år og må derfor fortsatt jobbes aktivt med.

13 Status i dag er at mange elever ved videregående skole får et stort fravær for å kunne ta førerprøven. Slik
14 kan vi ikke ha det på et så viktig hjelpemiddel. Å ta lappen skal ikke koste deg karakteren i hverken Norsk,
15 Engelsk eller noen andre fag. Derfor må vi åpne for gyldig fravær på all undervisning på kjøreskoler.

16 Innen få år må store deler av elever i videregående skole gå på helserelaterte linjer for å kunne hansk
17 med den kommende eldrebølgen. Da må det også være mulig å ta en høyere utdanning i faget. Med
18 dagens restriktive holdning til nye studentplasser i helsesektoren når vi ikke den bemanningen vi trenger i
19 et allerede tynnslitt helsevesen, spesielt etter en pandemi. Derfor må vi øke kapasiteten på helserelaterte
20 utdanninger.

21 Hverdagen for mange med funksjonsnedsettelse kan være utfordrende. Spesielt med tanke på mangelen
22 på universelt utformede skoler og arbeidsplasser. Både skolen og arbeidslivet skal være tilgjengelig for alle
23 uavhengig av funksjon. Derfor burde vi gjøre det lettere for mennesker med funksjonsnedsettelse å
24 komme seg ut i og på skole og arbeidsliv.

25 Rogaland Høyre mener:

- 26 • Det skal innføres psykisk helse, livsmestring med fokus på personlig økonomi,
27 seksualundervisning og grensesetting som del av pensum i naturfag eller andre relevante fag fra
28 1. klasse.
- 29 • Det skal innføres fraværsgrense for elever på ungdomsskolen, uten muligheten for å ikke bestå.
- 30 • Ungdomsskolelærere skal ha plikt til å følge opp elever som ikke møter opp på skolen og som
31 overstiger fraværsgrensen.
- 32 • Den kulturelle skolesekken skal erstattes med arrangementer/dager som setter søkelys på psykisk
33 helse og livsmestring.
- 34 • Det skal ansettes rådgivere innen psykisk helse i alle grunnskoler med god utdanning og erfaring
35 innenfor området.
- 36 • Ungdomselever med høyt fravær skal ha regelmessige samtaler med helsesykepleier.
- 37 • Det skal være en helsesykepleier eller skolepsykolog på alle videregående skoler hver dag.

- 38 • Gyldig fravær på Videregående Skoler for å ha hatt time hos hjelpe-tilbud (BUP, lavterskeltilbud,
39 osv.) som gis til unge.
- 40 • Ha helsestasjon for gutter i alle regioner.
- 41 • Jobbe bedre mot målet om maks 35 dager ventetid på BUP
- 42 • Gå gjennom og endre BUP systemet for å forbedre tilbudet til de unge
- 43 • Lage unntak fra fraværsgrensen for all kjøreopplæring på kjøreskoler
- 44 • Legge til rette for at personer med funksjonsnedsettelse kan komme lettere ut i skole og arbeid.
- 45 • Gi mer støtte til universiteter og høyskoler for å øke kapasiteten på helse relaterte utdanninger.
- 46

1 5) NEI TIL ELEKTRIFISERING AV NORSK SOKKEL

2 *Fremmet av Hå Høyre og Time Høyre*

3 Det forventes at behovet for kraft vil øke kraftig i årene framover samtidig som det grønne skiftet endrer det
4 globale kraftmarkedet. Norge har begrenset tilgang av fornybar energi, samtidig som tilgangen av energi
5 historisk har vært en vesentlig faktor for etableringen og utviklingen av kraftkrevende næringer.

6 Det er stor enighet om at co2-utslippet må reduseres, både nasjonalt og globalt. Elektrifisering av norsk
7 sokkel vil redusere utslippene i Norge, mens det er stor usikkerhet hvor stor den globale effekten vil bli.

8 Rogaland Høyre mener en elektrifisering av den norske sokkelen er feil bruk av elkraft, og bruk av
9 økonomiske ressurser. På fastlandet er det mange viktige prosjekter i ulike bransjer som vil kreve mer
10 elkraft. Datasentre, landbaserte oppdrettsanlegg, batterifabrikker og framtidig hydrogenproduksjon er noen
11 eksempler. Samtidig er det ambisjoner om elektrifisering av både transportsektoren og ferjesektoren.

12 Dersom sokkelen skal elektrifiseres vil vi stå foran valget mellom økte strømpriser eller mer utbygging av
13 fornybar kraft blant annet vindkraft.

14 Rogaland Høyre mener at elektrifisering av norsk sokkel;

- 15 • gir økte strømpriser i fremtiden
- 16 • går utover sårbar natur som følge av økt behov for utbygging av kraft på land
- 17 • vil bremse utviklingen av kraftkrevende landbasert grønn industri

18 Rogaland Høyre sier derfor nei til elektrifisering av den norske sokkelen for å sikre tilgangen av energi til
19 eksisterende og nye næringer på land.

20

1 6) For en bærekraftig fremtid: Utred kjernekraft og thorium nå!

2 *Fremmet av: Stavanger Høyre*

3 Klimapanelets siste rapport er tydelig på at det haster med å kutte klimagassutslippene. Samtidig trenger
4 verden mer energi, for å nå FNs bærekraftsmål om å løfte milliarder av mennesker ut av fattigdom.
5 Samtidig vet vi at miljøutfordringene ikke bare handler om klima. De dramatiske fallene i artsmangfold, tap
6 av naturområder og matjord, befolkningsvekst og tilgang på rent vann, er også kritiske utfordringer for oss
7 alle. Vi trenger derfor trygge, stabile og rene energikilder som ikke samtidig fører til nye ødeleggelser av
8 naturområder.

9 En ny rapport fra EUs vitenskapspanel viser at kjernekraft er minst like bærekraftig som fornybare
10 energikilder som vindkraft, bioenergi eller ny vannkraft.

11 Kjernekraft, spesielt thorium basert kjernekraft, er en svært ren energikilde på grunn av de null utslipp av
12 CO₂ og andre klimagasser. I tillegg er denne type kjernekraft en av de tryggeste energikildene i verden.
13 Thorium kan ikke brukes til å lage kjernefysiske våpen, og kan ikke gi kjernefysisk ned smelting. Dette gjør
14 thorium tryggere enn andre former for kjernekraft.

15 Utfordringene med kjernekraft er ikke knyttet til hvordan energien utvinnes, men til de mulige
16 konsekvensene av ulykker eller feilsteg i prosessen, samt håndteringen av avfall. Sikkerheten i de 445
17 anleggene som er i drift i verden i dag, er helt annerledes enn i gamle anlegg. Det dør flere i trafikken hver
18 dag, enn det samlede antall mennesker som har omkommet i kjernekraftulykker i alle land i hele vår
19 historie. Avfallet er også svært lite i volum, og ekstremt kontrollerbart i forhold til de store utslippene fra
20 annen energiproduksjon og industrivirksomhet generelt.

21 Fremtidens samfunn blir elektrisk. Det er ingen grunn til å tro at trenden med øket elektrifisering skal snu.
22 Kjernekraftverk medfører ikke store nye naturinngrep, og gir langt mer stabil energi enn vind- og solkraft.
23 Derfor kan kjernekraft være en del av den framtidige energiforsyningen også i Norge. Ikke minst siden vi
24 sitter på egne råvareresurser.

25 Allerede i 2008 anslo den nasjonale thorium-utredningen forekomsten av thorium i Norge til 170.000 tonn.
26 Dette gir et energipotensial på om lag 100 ganger mer enn all den oljen Norge har produsert og kan
27 produsere i fremtiden.

28 Dette er et potensial som bør utnyttes og energihovedstaten Stavanger kan velge å ta lederskap.

29 Høyre arbeider for en klima- og energipolitikk som skal være økonomisk, klima- og miljømessig
30 bærekraftig. Nå og for fremtidige generasjoner. Planlegging og bygging av alle former for energi tar lang
31 tid. Utredning av thorium basert kjernekraft må derfor starte nå, for å kunne være et alternativ til å møte
32 viktige deler av fremtidens energibehov på en utslippsfri, bærekraftig og trygg måte.

33 Rogaland Høyre vil:

- 34 • Utvikle kompetanse om kjernekraft og reaktorteknologi.
- 35 • Etablere et forskningssenter for kjernekraft i Stavanger i samarbeid med akademia og
36 næringslivet.
- 37 • Utrede korteste muligheter for sikker avfallshåndtering.
- 38 • Støtte forskning og utvikling av thorium-prosjekter, spesielt rettet mot saltsmelteteknologi.

- 39
- 40
- 41
- 42
- 43
- Starte en oppfølging av rapporten fra Thoriums utvalgets rapport fra 2008 og få en ny kartlegging av forekomstene og utvinnbarheten av disse.
 - Jobbe målrettet med næringslivet for å utrede muligheten til å utvikle thoriumbasert kjernekraftutbyggingen i Norge.

1 7) Hjelp til de som trenger det

2 *Fremmet av: Randaberg Høyre*

3 Vinteren 2021 – 2022 har vært dramatisk for nordmenns strømgifter. Rekordpriser har medført en
4 usikker situasjon for mange. Regjeringens ordninger har gitt støtte for mange, men treffer ikke godt nok.

5 Rogaland Høyre er opptatt av alle skal få leve sine liv så fritt som mulig. At privatpersoner må betale store
6 deler av sin inntekt for en basistjeneste som strøm, medfører store kostnader for enkeltpersoners evne til å
7 leve sine egne liv. For veldig mange familier har de siste måneders situasjon vært uholdbar. Det er viktig at
8 staten aktivt kompenserer familier som møter en for stor byrde. Staten skal ikke være alt for alle, men mye
9 for de som virkelig trenger den. Da er det viktig at ordningene treffer riktig. Rogaland Høyre vil derfor
10 innføre en søknadsbasert ordning som kan tilby kompensasjon til private husholdninger som har store
11 utfordringer med å betale strømregningene. Ordningen skal basere seg på indikatorer som bruttoinntekt,
12 hvor mange som bor i husstanden og andre relevante faktorer. På denne måten sikrer vi at de som virkelig
13 trenger hjelp, får den hjelpen de trenger.

14 Under pandemien er det samtidig få grupper i samfunnet som har blitt like hardt rammet som studentene.
15 Forelesninger og eksamener har blitt digitale, det sosiale livet er nærmest borte, og mange har blitt
16 permittert eller mistet jobben sin. Med den økte strømprisen har en allerede utfordrende økonomisk
17 situasjon presset studentene ytterligere. Størst andel av studentmassen bor privat, og har blitt hardt
18 rammet av strømprisene. Flere har droppet ut, og mange er på randen av å gjøre det samme. For å
19 demme opp situasjonen og sørge for at færre dropper ut vil Rogaland Høyre kompensere studentens
20 strømgifter gjennom en stipendordning i regi av Lånekassen.

21 Rogaland Høyre vil:

- 22 • Innføre en søknadsbasert ordning for private husholdninger som har store utfordringer med å
23 betale strømgiftene.
- 24 • Kompensere studentenes strømgifter gjennom en målrettet, søknadsbasert stipendordning i regi
25 av Lånekassen.

26

1 8) Rogaland Høyre ønsker fortgang i havvindutbyggingen

2 *Fremmet av: Haugesund Høyre*

3 Rogaland Høyres årsmøte i 2020 vedtok en resolusjon om «Klima- og energipolitikk for fremtiden». Her
4 heter det om havvind:

5 *Allerede i dag er bunnfast havvind kommersielt et multimilliardmarked, der deler av norsk industri og*
6 *rederinæring deltar. Nå seiler flytende havvind opp som kompletterende og antageligvis etter hvert*
7 *dominerende teknologi, ettersom de fleste havvindressursene internasjonalt ligger på dyp hvor bunnfast*
8 *havvind ikke er aktuelt. En energikilde med stort potensial for alle land i verden med bratte sokler og store*
9 *havdyp. Flytende havvind har ikke bare potensial som ren kraftproduksjon til strømmettet, selv om det er et*
10 *viktig element i seg selv for å erstatte sterkt forurensende kullkraftproduksjon i både Europa og resten av*
11 *verden. Flytende havvind har også stort potensial knyttet til elektrifisering av offshore olje- og*
12 *gassinstallasjoner – og dermed redusere utslipp fra dagens gasskraftverk. **For å utvikle industrien i***
13 ***Norge og sørge for at inntektene kommer felleskapet til gode, haster det å utvikle***
14 ***rammebetingelser for vindkraftutbygging til havs.***

15 Og videre ble følgende punkt listet opp om hva Rogaland Høyre ønsker:

- 16 • Å utvikle havvindindustrien i Norge og sørge for at inntektene kommer felleskapet til gode
- 17 • Å arbeide for en klar og tydelig nasjonal strategi for å videreutvikle Norge som energinasjon, spesielt innen ny fornybar energi.
- 18 • Å etablere et rammeverk og konsesjonssystem som legger til rette for utvikling av et hjemmemarked for havvind.
- 19 • Å arbeide for et rammeverk som sikrer bredt mangfold av aktører og rammebetingelser som gjør
- 20 det attraktivt å investere i havvind i Norge.
- 21
- 22
- 23

24 To havområder i norsk økonomisk sone (NØS) ble i juni 2021 åpnet for utbygging av tidligere olje- og
25 energiminister Tina Bru. Startskuddet for en ny norsk industri gikk av, og mange interessenter har meldt
26 sin interesse for utbygging av havvindanlegg, og planleggingen foregår for fullt. Ennå vet imidlertid ingen
27 om og når noen eventuelt får tildelt områder til utbygging. Veldig mange spørsmål omkring rammevilkårene
28 er ubesvarte. Adm. dir. Gunnar Birkeland i Unitech kaller det som skjer eller egentlig ikke skjer, i Olje- og
29 energidepartementet/Regjeringen, for et «magaplask». «Norge taper momentum og forbigås av andre land
30 i havvindsatsingen» sier Birkeland. «Det må åpnes for konsesjonssøknader for Utsira Nord – nå».

31 **Rogaland Høyre krever derfor at Regjeringen:**

- 32 1. Sørger for at det snarest lyses ut områder for søknad om tildeling av utbygging av havvind.
33 Spesielt gjelder dette for Utsira Nord.
- 34 2. Setter fortgang i prosessen fram mot å godkjenne potensielle utbyggere for eventuelt tildeling av
35 områder.
- 36 3. Tildeler nødvendige midler til Havforskningsinstituttet og andre relevante kompetansemiljø som må
37 utføre forskning og undersøkelser som er påkrevde i forbindelse med alle utbyggernes
38 konsekvensutredninger.
- 39

1 9) En dag på jobb er også læring

2 *Fremmet av: Time Høyre, Klepp Høyre, Hå Høyre og Sola Høyre*

3 Ungdomsskolen og tankene om hvordan elever lærer og kommer seg gjennom skolegangen trenger
4 endring. Selvom mange elever kommer seg fint gjennom ungdomskolen og videregående opplæring,
5 oppleves skoleløpet for noen som firkantet, umotiverende og umulig. Dette er en utfordring vi må ta tak i
6 for å få tilbake motivasjon og læringsglede for fremtiden.

7 Elever tilegner seg kunnskap på ulike måter og skolen burde derfor inneholde et mer variert tilbud av
8 teoretiske- og praktiske fag for alle. I Rogaland finnes det eksempler på ungdomsskoler som tilbyr alle
9 elever en dag i bedrift med praktisk arbeid som en del av opplæringen. Andre skoler benytter seg aktivt av
10 Ungt Entreprenørskap. Hvilken skole man går på, eller hvilken kommune man bor i skal ikke være
11 avgjørende for om elevenes tilbys praktisk rettede fag som en del av undervisningen eller ikke.

12 Det finnes også enkelte elever som har behov for ytterligere tilrettelegging for å få motivasjonen til å
13 fullføre skolegangen tilbake. Tidligere var det i større grad mulig for elever å kombinere skolegang med
14 «en dag på jobb» hos en lokal bedrift. Dette har vært redningen for mange elever, og de har lært mye
15 underveis i arbeidet. Arbeids glede som gir læringsglede kan være en god måte å få eleven til å starte på
16 videregående opplæring og skaffe seg et fagbrev. For de elevene som har behov for et slik tilbud oppleves
17 det imidlertid som en stor utfordring å få riktig type tilrettelegging. Løsningen på et problem ender da opp
18 med å bli selve problemet for elevene. Høyre vil at skolen skal spille på lag med elevene og finne de
19 løsningene som fører til at elevene lærer mer, opplever mestring og fullfører skolegangen.

20 Rogaland Høyre vil at:

- 21 • Elevene tilbys mer praktisk orienterte fag i ungdomsskolen.
- 22 • Kommunene legger til rette for bygg og utstyr hvor det kan utføres praktiske fag.
- 23 • Kommunene kan gå i dialog med fylkeskommunen for å se om bruk av verksted på de
24 videregående skolene kan være tilgjengelige for utlån i enkelte tidsrom.
- 25 • Elever som har behov for mer praktisk arbeid, skal i samarbeid med en bedrift kunne søke praktisk
26 arbeid i bedriften som en del av opplæringen.

27

1 10) Flere statlige arbeidsplasser til Rogaland

2 *Fremmet av: Sandnes Høyre*

3 2020 og 2021 har med stor tydelighet vist hvordan en presset kommuneøkonomi rammes ekstra hardt
4 under en pandemi. Reduserte skatteinntekter har i stor grad påvirket kommunenes tjenestetilbud og ført til
5 store kutt innenfor både helse, velferd, skole og andre områder.

6 Med en større andel statlige arbeidsplasser ville kommunene hatt garanti for større skatteinntekter, og
7 bedre forutsetninger for å møte sviktende skatteinntekter pga pandemien. Det ville gjort kommunen bedre i
8 stand til å opprettholde et fullverdig tjenestetilbud til sine innbyggere, og i større grad unngått dramatiske
9 kutt. Økte skatteinntekter gjennom flere statlige arbeidsplasser vil styrke «bunnpannen» i
10 kommuneøkonomien. Det vil styrke kommunens økonomiske evne, og kommunen vil være bedre rustet til
11 å stå imot svingninger i skatteinntektene og unngå kutt i innbyggernes tjenestetilbud.

12 Vi står foran et skifte fra «Olje- og gassregionen» til «Fornybarregionen» og alt det fører med seg av nye
13 muligheter – omstilling, økt kompetanse og nye arbeidsplasser.

14 I stedet for at dette bare skal være et «rop» om flere statlige arbeidsplasser, handler det også om å ta
15 posisjonen som fornybarregionen, og legge til rette for omstilling, nye etableringer og nye arbeidsplasser.

16 Hvordan kan vår region hevde å være det naturlige valget som fornybarregionen i Norge?

17 Først og fremst på grunn av den erfaring og kompetanse som er akkumulert opp som «Olje- og
18 gassregionen». Kompetanse og erfaring som nå skal anvendes i omstillingen til fornybarregionen.

19 I tillegg er det lagt godt til rette med kvalitet og god kapasitet i oppdatert infrastruktur og andre
20 fornybarinitiativ:

21 Robust regionalt strømnnett, vannkraftverk, kraftkrevende industri, biogass anlegg knyttet til landbruk,
22 etablering av nytt datasenter, vindmøllerparker, karbonfangst og -lagring (CCS) Forus Energigjenvinning og
23 et robust fibernett tilknyttet utenlandske kabler

24 Det står høyt på agendaen å flytte statlige arbeidsplasser til distriktene. Senest med etableringen av det
25 grønne investeringsfondet Nysnø i Stavangerregionen. Det er positivt for kommunen, og det gir gode
26 ringvirkninger for regionen.

27 For å fylle rollen som fornybarregion er det viktig at statlige selskaper som er en naturlig del av et
28 «fornybarmiljø» etablerer seg i fornybarregionen. Eksempler på dette kan være: NVE, Statnett og Statkraft.

29 Dette er eksempler på statlige selskaper som vil komplettere og øke kompetansen rundt fornybar energi i
30 vår region, og sammen med eksisterende selskaper i regionen etter hvert representere sentrum av
31 fornybarkompetansen i Norge. Disse 3 selskapene utgjør opp mot ca 2500 arbeidsplasser.

32 Rogaland Høyre vil:

- 33 • At flere statlige arbeidsplasser flyttes eller legges til Rogaland
- 34 • At dette skjer sammen med etablering av Rogaland som fornybarregionen i Norge

1 **11) Treng vi tariffestet avtale om sluttdato for offentlig ansatte?**

2 *Fremmet av: Time Høyre, Klepp Høyre, Hå Høyre og Sola Høyre*

3 Folk lever stadig lenger og den neste tiårs-perioden vil vi få en eldrebølge. Det kommer til bli utfordringer
4 med å få nok kvalifiserte helsefagarbeidere. Samtidig må mange godt kvalifiserte og friske offentlig ansatte
5 slutte i jobben når de blir 70 år på grunn av at dette er regulert i hovedtariffavtalen.

6 Er det logisk at vi lever lenger, men de som er friske, vil og kan, ikke kan få være lenger i arbeidslivet?
7 Samtidig som arbeidsgiver ønsker vedkommende skal fortsette?

8 Det er på tide at også offentlig ansatte får anledning å arbeide etter passert 70 år, om både arbeidsgiver
9 og arbeidstaker ønsker dette. Endringer i hovedtariffavtalen må derfor prioriteres for at disse ressursene
10 kan benyttes. Dette gjelder spesielt innenfor helsesektoren. Behovet for å beholde viktig og erfaren
11 kompetanse blir spesielt viktig når eldrebølgen virkelig skyller inn over landet.

12 Befolkningsframskrivingen viser at rekrutteringsutfordringene vil øke, spesielt blant profesjonsgruppene
13 innen helse- og omsorgstjenesten. Det er nå rammevilkårene i offentlig sektor må legges, for at denne
14 bølgen ikke utvikler seg til en tsunami av pleietrengende som ikke før nødvendig hjelp.

15 Rogaland Høyre vil:

- 16
- at det ses på begrepet «konsekvent praktisering» av aldersgrense i offentlig sektor, med mulighet
17 for økt bruk av skjønn.
 - at det i offentlig sektor også ses på mulighet for å åpne for 72-års aldersgrense som beskrevet i
18 arbeidsmiljøloven.
19

20

1 12) Innføring av sorgmelding i Norge.

2 *Fremmet av Eigersund Høyre*

3 Høyre sin visjon er et samfunn med muligheter for alle, samtidig som vi skal gi enkeltmennesker og familier
4 frihet til å velge, rom til å satse og mulighet til å skape sin egen fremtid. Som medlem av Høyre tror vi at
5 felleskapet blir sterkere når det preges av frihet og ansvar, og når flest mulig beslutninger tas nærmest den
6 det gjelder.

7 Når en mister en av sine nærmeste føles det som om livet stopper opp. Den fundamentale tryggheten
8 forsvinner, og det føles som en boble sprekker. Sorg etter en persons død er så mye mer enn individuelle
9 reaksjoner av savn og lengsel. Sorg omfatter mange livsområder, fra samspillet i familien, til kroppen som
10 plutselig nekter å spille på lag. Tapet kan gi meningstomhet, men også en sterk erkjennelse av hva som er
11 viktig i ens liv. Det er viktig å huske på at sorg er individuelt og at sorgen går i bølger. For noen kan det
12 være riktig å vende tilbake til arbeid etter kort tid. Det kan oppleves som et friminutt fra sorgen. Andre
13 trenger lenger tid.

14 Pårørende forteller at jobben ikke føltet som et friminutt da de brått mistet limet i familien. Tenk om det var
15 du som mistet ditt barn eller partner og merket at jobben ikke var noe greit i tiden etterpå. For å få rommet
16 du trengte ble du sykmeldt på bakgrunn av depresjon. Noen år etterpå vil du ha helse og livsforsikringer.
17 Men de får du ikke, eller får ikke full dekningsgrad på, fordi du har hatt depresjon og anses som en risiko
18 fordi du på et tidspunkt mistet en av dine aller nærmeste og hadde en helt naturlig sorgreaksjon.

19 Dr. Atle Dyregrov som er en av våre mest fremragende psykologer i Norge skriver følgende på en e-post
20 onsdag 04. januar 2022: «*Det er viktig at det kommer på plass ordninger som gjør at fastlegene kan la*
21 *foreldre og andre sørgende unngå å få diagnostiske merkelapper som ikke er riktige.*»

22 Om en opplever dødsfall i nær familie finnes det ingen lovpålagt rett til sykemelding fra jobben. I Norge får
23 ikke en far permisjon i det hele tatt. Han får to ukers sykemelding, mens mor får seks uker ved barnedød.
24 Landsforeningen uventet barnedød (LUB) ønsker seg et bedre system som forstår at sorg går i bølger.
25 LUB erfarer at mange ikke vil være i stand til å gå tilbake til arbeid så fort som det kreves i dagens system.

26 Arbeidsmiljøloven regulerer ikke retten til lønnet eller ulønnet permisjon for å håndtere begravelse og
27 annet forstående like etter dødsfallet. Dette organiseres ofte på den enkelte arbeidsplass og stort sett går
28 dette fint i samarbeid med fastlegen, men fastlegen må benytte kategorier innen psykiatrisk diagnostikk for
29 å beskrive sorgreaksjoner. En kan da få feil behandlingsforløp som f.eks. med antidepressiver, som i de
30 fleste tilfeller ikke er til hjelp ved sorgreaksjoner. Heller tvert imot. Det kan gjøre det verre fordi sorg er
31 ingen psykisk sykdom. Det er en naturlig og helende reaksjon som alle møter i løpet av livet sitt. Det er
32 bare om sorgen varer lenger enn seks måneder, det finnes en diagnose som handler om sorg.

33 Ved å innføre sorgmelding i Norge vil vi kunne sikre sørgende rett til sykepenger på riktig grunnlag og
34 hindre feilbruk av psykiatriske diagnoser. Det er etisk riktig og verdig at mennesker som er i sorg kan velge
35 og få et pusterom fra jobb på et ærlig grunnlag der sorgreaksjoner tilskrives som årsak.

36 Sorgmelding vil ikke gi økt kostnad for staten, siden disse menneskene allerede er sykmeldte ved bruk av
37 psykiatriske diagnoser som depressiv lidelse, psykisk lidelse, angst, nervøsitet, ansenthet osv. Det er
38 bare det at ingen journaler inneholder den virkelige årsaken.

39 Fagsjef Trine Giving Kalstad i Landsforeningen uventet barnedød (LUB) har kjempet denne kampen i
40 mange år sammen med flere andre organisasjoner, blant annet kreftforeningen. Nå vil Rogaland Høyre
41 stoppe opp og lytte til dem. Det vi trenger er en rubrikk i sykemeldingsskjemaet som vi kan krysse av på for
42 sorg/tap av nært familiemedlem og ikke måtte krysse av for psykisk sykdom.

43 *Danmark, Sverige, Finland og Frankrike er land som har sorgpermisjon eller sorgmelding i systemet sitt.*

44 *Det er på tide at Norge lytter og følger etter.*

45 Rogaland Høyre vil:

- 46 • innføre sorgmelding i Norge

47

1 13) Frivillighet som veien til integrering for arbeidsinnvandrere

2 *Fremmet av Stavanger Høyre*

3 Frivillighetsarbeid og dugnad er en grunnleggende pilar i det norske samfunnet. I tillegg kan sivilsamfunnet
4 og frivilligheten fungere som skoler i demokrati. For eksempel, deltakerne får erfaring i demokratiske
5 spilleregler gjennom jevnlig aktivitet. Organisasjonene fungerer også som samfunnspolitiske aktører
6 som kan påvirke politiske prosesser. Dersom noen samfunnsgrupper deltar i mindre grad i et lokalsamfunn
7 over lang tid, kan det få konsekvenser for tillit og tilhørighet til lokalsamfunnet. Dette kan igjen gi negative
8 utvalg for deltakelse på andre arenaer som arbeidsliv samt forsterke sosial ulikhet.

9 Enkelte rapporter viser at halvparten så mange blant innvandrerne som i befolkningen ellers engasjerer på
10 en eller annen måte med frivillig arbeid i en frivillig organisasjon. Analysene viser at beherskelse av norsk
11 språk er en av den viktigste forklaringsfaktoren for om man er engasjert som frivillig. Samtidig vil en
12 gjennom frivillig arbeid også få språktrening og få praktisert og forbedre norskkompetansen sin. Disse to
13 fenomener påvirker hverandre.

14 Språk er en grunnleggende del av integreringen og et krav for permanent opphold i Norge. Permanent
15 opphold skjer tidligst etter å ha bodd tre år med gyldig arbeidstillatelse i landet. Mange arbeidsinnvandrere
16 velger å ikke prioritere dette de første tre årene og dermed kvalifiserer ikke for å søke. Dette fører til at
17 arbeidsinnvandrere flest har automatisk begrenset muligheter for å bidra til samfunnet og integrere seg.
18 Frivillig arbeid blir da ikke mulig. Dette gjør det paradoksalt vanskelig for arbeidsinnvandrere som ønsker å
19 gjøre en ekstra innsats og bidra til samfunnet gjennom frivillig arbeid og å lære seg språket.

20 Det er flere faktorer som påvirker denne situasjonen. For eksempel, for arbeidsinnvandrere er det slik at
21 man har forpliktet seg til å utføre et bestemt arbeid ved en bestemt arbeidsgiver vanligvis i tre år. Det vil si
22 å forholde seg til kun en arbeidsgiver i den perioden. Dessuten er det slik at dagens regelverk åpner for at
23 frivillig arbeid tolkes som en ekstra jobb da frivillige organisasjoner omfattes som oppgave- eller
24 arbeidsgivere. Dette fører bl.a. til at man ikke får offentlig støtte for språkopplæring eller norsk
25 kulturoplæring. Da er man avhengig av egen kapital eller arbeidsgiveren for integreringen.

26 Det snakkes mye om at arbeidsinnvandrere deltar mindre i frivillig arbeid, men det snakkes lite om hva er
27 de barrierer som hindrer dem fra å delta på denne viktige delen av det norske livet. Språk er nøkkel til
28 integrering og det skal stilles krav på det. Derimot kan vi incentivere at flere ønsker å lære seg både språk
29 og den norske kulturen på ulike måter. Å delta på frivillig arbeid kan være en sterk motivasjon for å lære
30 det. Det kreves hardt arbeid, ressurser, å bygge eget nettverk og å sette seg i lover og regler for å drive
31 med frivillig arbeid inkl. fagforeninger i Norge. Noe som igjen vil føre til et høyt nivå av språkkunnskap og
32 kulturforståelse. Å bli med på frivillig arbeid kan være veien til integrering.

33 Innvandrerne representerer 15% av befolkningen i Rogaland. Over halvparten av innvandrere i Rogaland
34 kommer fra land utenfor EØS-området. Arbeidsinnvandring utgjør den største gruppen av innvandrere i
35 Rogaland. Høyre politikk handler om å gi muligheter for at alle skal lykkes og dette gjelder også for
36 integreringen. Når vi gir mennesker de nødvendige verktøy for å lykkes kan vi da forvente de beste
37 resultatene. Derfor er det på tide med å revurdere krav for å delta i frivilligheten for arbeidsinnvandrere fra
38 land utenfor EØS-område. Vi må gjøre det enklere for dem slik at flere kan bli i landet dersom de ønsker
39 det og bidra til å skape mer. Samtidig som vi må stille krav for bedre integrering.

40

41 Rogaland Høyre vil:

- 42 • Åpne for å endre loven slik at arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-området får innvilget
43 automatisk tillatelse for å delta i frivillig arbeid ved en etablert norsk frivilligorganisasjon.
- 44 • Åpne for å endre loven slik at arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-området som har hatt gyldig
45 arbeidstillatelse i Norge i tre år får innvilget en utvidet arbeidstillatelse som gir muligheten for å
46 starte egen frivillig organisasjon ved fornyelse av arbeidstillatelsen.
- 47 • Tilrettelegge for en god og generell språkopplæring for arbeidsinnvandrere i Norge med forbehold
48 om språkpraktisering gjennom frivillig arbeid. Det vil si: kan man dokumentere at man planlegger å
49 delta på frivillig arbeid ved en etablert norsk organisasjon så kan man få gratis språkopplæring.
- 50 • Stille krav om aktivitetsplikt for arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-området som søker om
51 permanent oppholdstillatelse.
- 52 • Incentivere for at innvandrere fra land utenfor EØS-området og nordiske land blir med på frivillig
53 arbeid og organiserer sitt frivilligarbeid i form av klynger der hvor det kan knyttes sterkt
54 forretningsmiljø.
- 55

Referanser

- *Høyre-utvalg foreslår aktivitetsplikt for flyktninger. - Virkningsløs politikk, mener SV - [Flyktninger, Norsk politikk | Vil stille strengere krav til flyktninger på sosialhjelp: - Tallene bekymrer \(nettavisen.no\)](#)*
- *Innvandrerens deltakelse i sivilsamfunn - [Innvandrerens deltakelse i sivilsamfunn | IMDi](#)*
- *Organisasjonsengasjement blant innvandrere - [Institute for Social Research - Open Archive: Organisasjonsengasjement blant innvandrere \(unit.no\)](#)*
- Tabell 09817 SSB
- *Frivilligheten integrerer innvandrere - [Frivilligheten integrerer innvandrere – Vårt Land \(vl.no\)](#)*
- *Innvandrere deltar mindre i det frivillige organisasjonslivet, men mer om de blir spurt - [Innvandrere deltar mindre i det frivillige... | Frivillighet Norge](#)*

1 14) Oppreisningsordning for tapt barndom

2 *Fremmet av: Strand, Time, Klepp, Hå og Sola Høyre*

3 Vi har alle hørt eller lest historier om saker om tapt barndom pga. at det offentlige har sviktet. Noen
4 kommuner har hatt oppreisningsordninger, noen kommuner har ikke hatt oppreisningsordninger, noen
5 kommuner *som har hatt* oppreisningsordninger, har avviklet de, -for så å opprette de igjen. Dette har
6 medført at noen har fått oppreisning, andre ikke, -på grunn av at de har bodd i «feil kommune», eller at de
7 ikke har fått oppreisning fordi at deres sak har vært foreldet. Videre, så er det og har vært veldig stor
8 forskjell på ordningen i de ulike kommunene, alt fra bevisbyrdes, der det kreves veldig lite eller veldig mye
9 dokumentasjon for å ha rett til oppreisning, til beløp som blir utbetalt.

10 At en skal få beskjed fra kommunen om at en ikke kan søke om oppreisning fordi kommunen ikke har den
11 ordningen, eller at en er for sent ute, blir helt uforståelig, med tanke på hvor tragiske og alvorlige disse
12 sakene er.

13 Vi må ha et enkelt og helhetlig system som har samme kriterier. Vi kan ikke ha det slik at sårbare
14 mennesker som åpenbart er sviktet av det offentlige, må tvinges i lange rettsprosesser. Vi skal se
15 enkeltmennesket når systemet svikter, derfor er det på tide med en lovendring.

16 Rogaland Høyre vil at:

- 17 • I saker der det offentlige har sviktet, må vi ha en nasjonal ordning der offer får bistand til å kjøre
18 sin sak
- 19 • Statsforvalteren skal være behandlingsinstans i saker om oppreisning for tapt barndom.

20

1 15) Mer kunnskap og tidlig innsats for unge med 2 spiseforstyrrelser

3 *Fremmet av: Rogaland Høyres Kvinneforum, Sola, Sandnes, Time, Klepp og Hå Høyre*

4 Antall barn og unge med spiseforstyrrelser har økt med drøyt 50% fra 2019 til 2020. Disse unge blir stadig
5 yngre og mer syke, melder BUP (barn og ungdomspsykiatri) og ROS (rådgivning om spiseforstyrrelser).
6 Både antall henvisninger og alvorlighetsgrad har økt vesentlig på få år.

7 Mange unge har et problematisk forhold til kropp, mat, trening og følelser. Spiseforstyrrelse kan gjøre at
8 man risikerer å falle utenfor skole, jobb og det sosiale. Det meste handler om mat og vekt.

9 Spiseforstyrrelse er en alvorlig psykisk lidelse, og øker risikoen for en rekke helseplager.

10 Det er lange behandlingstider fordi BUP og andre instanser mangler midler og fagpersonell. Flere av dem
11 som sliter med spiseforstyrrelser opplever at de ikke blir tatt på alvor og ikke er syke nok til å få hjelp. For
12 en ungdom som kanskje motvillig har sagt ja til å søke hjelp, kan det å bli satt langt bak i køen oppleves
13 som å bli fortalt at du er ikke «tynn/syk nok» til å kvalifisere til behandling nå. For å gi plass til nye
14 pasienter, kan en konsekvens i noen tilfeller være å avslutte behandlingen tidligere enn hva behovet er.

15 Samfunnsøkonomiske kostnader for spiseforstyrrelser i ett år er beregnet til å være 26 milliarder kroner. 98
16 % av behandlingen foregår i spesialisthelsetjenesten, kun 2 % i primærhelsetjenesten. Dette er uvanlig
17 sammenlignet med andre lidelser.

18 Helsesykepleiere er ofte den første unge har kontakt med om sine bekymringer og plager. Helsesykepleiere
19 er viktige i dette arbeidet, men de mangler ofte både tid og kompetanse. Ungdom med spiseforstyrrelser
20 trenger en lav terskel for å oppsøke hjelp og bli møtt på en profesjonell måte med sine helseplager.

21 Det ble i 2019 innført pakkeforløp for psykisk helse og rus. Dessverre må man være alvorlig syk før man
22 eventuelt kommer inn under et pakkeforløp. Det fører til en mer omfattende og mer kostbar behandling.

23 Med andre ord: her er det flere nivåer som fortjener økt oppmerksomhet. Men forebygging og tidlig innsats
24 er det aller viktigste. For å snu utviklingen må barn og unges helse bli prioritert.

25 Rogaland Høyre vil:

- 26 • Styrke primær- og spesialisthelsetjenesten innenfor spiseforstyrrelser.
- 27 • At flere får tidlig hjelp og veiledning gjennom primærhelsetjenesten.
- 28 • Øke kompetansen om spiseforstyrrelser hos helsesykepleiere ved hjelp av evidensbaserte metoder
29 og skjema for kartlegging.
- 30 • Sikre tidlig innsats for å unngå at den syke blir alvorlig syk.
- 31 • Styrke og sikre godt samarbeid med private og ideelle organisasjoner som har spesialisert seg på
32 spiseforstyrrelser.
- 33 • Sikre god oppfølging og ettervern.
- 34 • Øke midler til forskning.

35

1 16) FASTLEGEORDNINGEN

2 *Fremmet av: Sandnes Høyre, Haugesund Høyre, Sola Høyre*

3 I slutten av 2019 stod rundt 76 000 innbyggere sto på en fastlegeliste som ikke hadde en fast lege knyttet
4 til seg. Det vil si at 2,5 prosent av fastlegelistene var uten fast lege. Årsaken til lister uten leger er
5 problemer med å rekruttere og beholde fastleger i kommunene. Dette har blant annet sammenheng med
6 økende arbeidsbelastning for fastleger, økonomi samt vilkår for utdanning og faglig utvikling.

7 **Høyre har gjort mye for å styrke dagens fastlegeordning:**

8 Høyre jobber for å gjøre fastlegeyrket mer attraktivt og har blant annet tatt følgende grep:

- 9 • Da vi satt i regjering ønsket vi å styrke allmennlegetjenesten med 1,6 mrd kroner, vi tok med andre
10 ord den økende mangelen på fastleger på høyeste alvor.
- 11 • I takstforhandlingene med Legeforeningen 2019 ble det avsatt 50 mill. kroner til tilskudd til å
12 kompensere fastlegene med særlig arbeidskrevende lister.
- 13 • Kommuner med rekrutteringsutfordringer fikk økt tilskudd fra ca 14 mill. kroner til 64 mill. kroner.
- 14 • Det ble opprettet 38 nye LIS-1 stillinger i Nord-Norge noe som innebærer en økning i antall
15 stillinger i landsdelen på mer enn 22%.
- 16 • Helseminister Bent Høie satte ned et bredt arbeidsutvalg som utarbeidet «Handlingsplan for
17 allmennlegetjenesten (2020-2024)» for å styrke allmennlegetjenesten og fremme samarbeid.

18 **Utfordringene er mange og sammensatte:**

19 Evalueringen av fastlegeordningen viser at det har blitt mer utfordrende å rekruttere nye leger og at det
20 slutter flere fastleger enn tidligere. Økt arbeidsbelastning og økonomisk usikkerhet for nyetablerte leger er
21 to av hovedårsakene det pekes på. Fastlegene opplever også at et lite fagmiljø og små faglige nettverk
22 sammenlignet med sykehuset er en del av utfordringene. Dette gjelder særlig for nyutdannede leger som
23 trenger tid og mulighet for veiledning av erfarne kollegaer for å bli trygg i rollen som fastlege.

24 Som selvstendig næringsdrivende fra dag én er det knyttet økonomisk usikkerhet i oppstartsfasen og til de
25 økonomiske forpliktelsene ved fravær, svangerskap med mer. At selvstendig næringsdrivende
26 allmennleger må arbeide ca. 10 timer mer i uken for å oppnå samme lønn som kommunalt ansatte leger
27 bidrar også til utfordringer for rekrutteringen.

28 For allmennleger i etablerte stillinger oppleves det en stor arbeidsbelastning. Omtrent 20 prosent av
29 fastlegene svarer at den samlede arbeidsbelastningen er uhåndterbar. Tidligere utskrivning fra
30 spesialisthelsetjenesten i etterkant av samhandlingsreformen, behandling i egen kommune og flere kronisk
31 syke pasienter er noe av forklaringen. Belastningen som følger legevaksarbeid er en særlig årsak til den
32 samlede belastningen for fastlegene.

33 Rogaland Høyre mener at næringsdrift skal fortsatt være hovedmodellen i fastlegeordningen.

34 Rogaland Høyre vil:

35 **Innføre strakstiltak som:**

- 36 • Kommunene innfører tilbakekjøpsgaranti som strakstiltak der tre utlysninger av fastlegehjemmel
37 ikke har ført til rekruttering. Tilbakekjøpsgaranti for fastlegepraksis gjelder i en periode på 3 år.
38 Beløpet ved tilbakekjøpsgaranti settes med øvre grense oppad til 800 000 kroner per
39 hjemmel/praksis. Kommunene garanterer for inntil 95% av kjøpesummen.
40 • Jobbe for at flere kommuner skal gi tilleggsfinansiering til fastlegeordningen for å rekruttere og
41 beholde fastleger.

42 **Generelle tiltak:**

- 43 • Legge til rette for faglig utvikling og utdanning ved å gi økt støtte til deltagelse på konferanser,
44 hospitering, videreutdanning og kurs i tillegg til stønad som legen mottar fra andre kilder.
- 45 • Legge til rette for bedre samarbeid mellom primær-, spesialisthelsetjenesten og andre
46 tjenesteytere som NAV ved å bruke å styrke systematisk bruk av og deling av informasjon på tvers
47 av ulike behandlingsplattformer.
- 48 • Styrke bruken av velferdsteknologi for kartlegging av pasientens behov og deling av informasjon
49 på tvers av ulike tjenesteytere.
- 50 • Øke basistilskuddet (grunnfinansieringen) og ha mål om reduksjon i pasientlistene, for å gi en
51 balansert arbeidsmengde og bedre kvalitet.
- 52 • Fjerne unødvendig tilleggsarbeid og dokumentering.
- 53 • Arbeide med alternative løsninger for legevaktsarbeid.

54

17) Tilstrekkelig oppfølging av familier med barn med stort pleiebehov - «Løvemammaens kamp»

Fremmet av: Hå, Time og Klepp Høyre

Familier som har små og store barn med stort pleiebehov, opplever store problemer med å få hverdagen til å gå i hop.

Dei opplever ofte at dei må bruke all sin tid, døgnet rundt på eit pleietrengende barn, samtidig som dei ikkje strekker til i jobb og til å ta seg av eventuelle andre barn i familien.

Noen familier får den hjelpa dei trenger, medan andre familier havner i en evig byråkratisk kamp mot systemet for å få den hjelp dei har rett på.

Det er stor forskjell fra kommune til kommune på hvilken hjelp som blir tilbudt. Det finnes eksempel på at kommunen forventer at foreldre går på jobb på dagen, og er våken nattevakt hjemme på natten.

Små barn får ofte ikke BPA (brukerstyrt personleg assistanse) pga barnets alder og foreldreansvar. Altså må de med små barn med store hjelpebehov klage og stå på i lang tid.

Hjelpen familien trenger er ofte avlastning, enten hjemme i eget hus, eller i en omsorgsbolig.

Familiene trenger rett og slett avlastning til å ta seg av andre barn, og å få seg livsnødvendig søvn.

Rogaland Høyre vil at:

- Sikre at familiene får den hjelpen dei virkelig trenger.
- Vi må få eit regelverk som er likt i alle kommuner.
- Disse familiene må få avlastning som er tilstrekkelig for å kunne fungere.
 - Foreldre skal få være delaktige i samfunnet, stå i jobb, være sosial, gå på trening, ivareta ekteskap, søsken mm).
- BPA må kunne tildeles uavhengig av barnets alder, ingen nedre aldersgrense (hjelpebehov har ingenting med alder å gjøre).

1 18) Framdrift i bygging av E 134 Bakka – Solheim

2 *Fremmet av Vindafjord Høyre*

3 Det er svært viktig for næringslivet på Haugalandet at vi har en stamveg østover med god regularitet.
4 Derfor var det viktig at Stortinget prioriterte denne strekningen da de behandlet NTP høsten 2021. Men det
5 haster å få i gang nødvendig reguleringsarbeid og resten av finansieringen av denne vegen.

6 Rogaland Høyre vil:

- 7 • arbeide for at dette arbeidet prioriteres slik at vegen kan bli realisert i inneværende NTP periode
8 dvs. innen 2032.

9

1 **19) Ikke rør vernede vassdrag**

2 *Fremmet av Vindafjord Høyre*

3 Rogaland Høyre må sikre at vernede vassdrag forblir uberørte. Arbeidet med å skaffe mer strøm må
4 rettes inn mot å oppgradere eksisterende kraftverk, og at skatte- og investeringspolitikken tilpasses
5 deretter.

1 20) Bedre lokalsamfunn med Høyre

2 *Fremmet av Resolusjonskomiteen (storresolusjon som behandles på landsmøte)*

3 **1. Innledning**

4 Politikk handler om visjoner, vilje og evnen til å prioritere. Det handler om å skape en god fremtid for
5 deg selv og dem du er glad i, for samfunnet du er en del av, og for barna du ennå ikke har møtt.

6
7 For å skape en god fremtid må vi handle. Vi må drømme. Og vi må tørre å forandre for å bevare det
8 gode i lokalsamfunnet vårt.

9
10 Vi står foran store utfordringer i lokalsamfunnene i årene som kommer:

- 11 • Kommunene må bli grønnere og mer digitale. Norske kommuner må gå foran i det grønne
12 skiftet, slik at lokalsamfunnene våre er bærekraftige. For å skape moderne kommuner må vi
13 bruke flere digitale løsninger – både for å forenkle tjenestene, men også for å sikre at vi
14 bruker arbeidskraften vår på best mulig måte.
- 15 • Kommunene må satse mer på kompetanse og inkludering. For mange står i dag utenfor
16 arbeidslivet, og får ikke bidratt med det de kan. Samtidig har både næringslivet og offentlige
17 sektorer behov for arbeidskraft. Riktig kompetanse og god arbeidsdeling er en forutsetning
18 for gode, effektive og trygge tjenester.
- 19 • Kommunene må bli aldersvennlige. Vi blir flere eldre og lever lenger. SSB anslår at antallet
20 80-åringer vil doble seg om tjue år. Å skape et aldersvennlig samfunn handler om hva vi som
21 samfunn kan gjøre for at hver enkelt skal kunne bruke sine ressurser.
- 22 • Kommunene må også få mer frihet til å løse oppgavene de har ansvar for. Detaljerte krav går
23 utover kommunenes handlingsrom og mulighet til å levere tjenester tilpasset innbyggernes
24 behov.

25 Det er i lokalsamfunnet og kommunene vi lever livene våre, og det er her vi bygger grunnlaget for
26 fremtiden, gjennom samhandling med frivilligheten, næringslivet og sivilsamfunnet. Et godt
27 lokalsamfunn kjennetegnes av at vi setter pris på og heier på menneskers engasjement og
28 innsatsvilje.

29 Høyre vil at det skal være trygt i ditt lokalsamfunn. Du skal kjenne at du hører til der du bor. Det skal
30 være mulig å bidra i nærmiljøet på dine premisser. Høyre vil at du skal få bestemme mest mulig over
31 ditt eget liv og din egen eiendom.

32
33 For Høyre er prinsippet om lokalt selvstyre grunnleggende. Det er lokalpolitikere som sammen med
34 sine innbyggere, ansatte, frivillige organisasjoner og lokale bedrifter, kjenner sine ønsker og behov
35 best. Derfor vil vi la oss inspirere av Danmark som har sluppet kommunene fri. Vi vil ha økt lokal
36 handlefrihet.

37 **2. Høyres mål for kommunen**

38 Høyre vil bygge Norge for fremtiden. Vår samfunnskontrakt innebærer en forventning om at alle
39 bidrar til, og deltar i, samfunnet. Det er for mange i arbeidsfør alder som står utenfor arbeid, aktivitet
40 eller utdanning. Samtidig har vi store uløste oppgaver i samfunnet. Vi har bruk for alle. At så mange
41 som mulig har en jobb å gå til er avgjørende for finansiering av brede, felles velferdsordninger. Derfor
42 må vi fornye samfunnskontrakten, slik at alle som kan jobbe, får være med på å bidra. Vi må i større
43 grad benytte oss av alle menneskers potensiale, og evne, til å bidra. Barn og unge må gis mulighet til
44 å nå sine drømmer gjennom en god skole. Velferdsordninger må gi oss et sikkerhetsnett, men vi må
45 også stille krav. Å stille krav er å bry seg.

47

48 I regjering ga Høyre kommunene større handlingsrom i bl.a. arealpolitikken. Beslutninger bør tas så
49 nær den enkelte, familien og lokalsamfunnet som mulig. Derfor vil vi slippe kommunene fri. Dette
50 innebærer at kommunene kan få nye oppgaver og økt lokal handlefrihet.

51

52 Høyre mener følgende skaper gode, trygge og inkluderende lokalsamfunn:

- 53 • En god barndom, at ungdom fullfører skoleløpet og at voksne inkluderes i arbeidslivet er
54 nøkkelen til god samfunnsutvikling.
- 55 • De største forskjellene i Norge er mellom de som har en jobb og de som ikke har det. Vi
56 trenger et arbeidsmarked som har plass til alle, også de som ikke er helt A4.
- 57 • Vårt mål er ikke å bekjempe rikdom, men å utjevne forskjeller ved å løfte mennesker ut av
58 fattigdom.
- 59 • En god barnehage og skole, lønnsomme private bedrifter, god infrastruktur og et mangfoldig
60 kulturliv gjør det attraktivt å bo i hele landet.
- 61 • Vi trenger flere innbyggerrettede digitale løsninger som inkluderer alle.
- 62 • Vi vil ta vare på naturen og forvalte samfunnsverdier i et generasjonsperspektiv gjennom
63 bærekraftmålene.
- 64 • Kommuner og fylkeskommuner må gå foran i det grønne skiftet sammen med næringslivet.

65

66 3. Individet i et mangfoldig lokalsamfunn

67 En av menneskets viktigste egenskaper gjennom tidene er evnen til samarbeid gjennom interesse og
68 forståelse for hverandre, uavhengig av alder, kjønn, etnisitet, utdanningsnivå eller livssyn. Dersom
69 dette samholdet brytes ned, kan vi oppleve utenforskap, fallende sosial tillit og politisk polarisering.

70

71 Høyre mener et mangfoldig samfunn må bygge på våre felles verdier, normer og tradisjoner. For å
72 skape gode lokalsamfunn er det viktig å anerkjenne og verdsette at vi alle er unike. Enkeltmennesket
73 skal ha frihet til å tro, mene og leve i tråd med egen overbevisning. Derfor må også kommunene
74 legge til rette for individets frihet og ikke regulere private forhold mer enn nødvendig.

75

76 I Høyrestyrte kommuner skapes velferden i samspillet mellom privat, frivillig og offentlig sektor. Det
77 offentlige skal betale, og sikre kvaliteten på velferdstjenestene, uansett om den leveres av en privat
78 eller offentlig bedrift. Mangfold bidrar til innovasjon. Det sikrer at vi har tilstrekkelig kapasitet i
79 velferdstjenestene våre, og det gir den enkelte mulighet til å velge mellom tilbud og tjenester som er
80 tilpasset egne behov. En kommune hvor private initiativ er velkomne bidrar også til at
81 lokalsamfunnene bygges nedenfra og opp.

82

83 *Utdanning, kompetanse og arbeid for sosial utjevning:*

84 Høyre vil fortsette å jobbe for et samfunn med små forskjeller og høy tillit mellom folk. En god skole
85 og et åpent arbeidsmarked er de viktigste tiltakene for å gi flere en sjanse til å realisere sine
86 ambisjoner og bidra til fellesskapet.

87

88 Gode grunnleggende ferdigheter og gjennomført videregående opplæring danner et viktig grunnlag
89 for deltagelse i samfunns- og arbeidsliv. Høyres mål er at Norge skal ha verdens beste lærere som kan
90 sikre alle barn og unge god kvalitet i opplæringen. Innsatsen skal starte tidlig og alle barn skal lære å
91 lese, skrive og regne. Ingen barn er like og alle elever fortjener å bli sett og møtt på sitt nivå.

92

93 Behovet for fagarbeidere er stort. Å få flere til å velge et yrkesfaglig utdanningsprogram er viktig for å
94 sikre velferdssamfunnets bærekraft i omstillingen til en grønn og fremtidsrettet økonomi.

95

96 Arbeidslivet krever stadig mer kompetanse. . Det er viktig at ingen går ut på dato som følge av
 97 manglende kompetanse, og at arbeidslivet får tilgang på den kompetansen de trenger. Utdanning må
 98 i større grad være tilgjengelig gjennom hele livet, uavhengig av familiesituasjon, jobb og bosted.

99
 100 Høyre mener:

- 101 • vi må styrke det kommunale selvstyret ved å fjerne flere statlige reguleringer på en rekke
- 102 velferdsområder
- 103 • god integrering som prioriterer språk og utdanning er noe av det viktigste for å lykkes
- 104 med å utjevne sosiale forskjeller
- 105 • en god skole som setter kunnskap i sentrum, der elevene utvikler sine evner og opplever
- 106 læringsglede og mestring, er det viktigste sosialpolitiske virkemiddelet vi har
- 107 • at grunnskolen skal ta hensyn til at barn lærer på forskjellige måter og har ulik
- 108 motivasjon for læring
- 109 • at kommunene gjennomfører en ungdomsskolereform med blant annet obligatorisk
- 110 yrkesfaglig valgfag for elevene på lik linje med språkfag, oppfølgingsplikt for skolen ved
- 111 fravær, og at det legges til rette for en mer praktisk tilnærming i tradisjonelle teorifag
- 112 som matematikk, norsk og engelsk
- 113 • at alle skal få reell mulighet til å gjennomføre videregående opplæring
- 114 • Kommunene må sikre at elevene er godt forberedt etter endt ungdomsskole, og det må
- 115 legges til rette for godt samarbeid mellom ungdomsskolen og videregående skole
- 116 • at vi må utvikle en politikk for kompetansepåfyll og opplæring gjennom hele livsløpet,
- 117 blant annet ved å legge til rette for etter- og videreutdanning for ansatte og de som står
- 118 uten jobb gjennom målrettede incentivordninger
- 119 • det må utarbeides mer systematiske opplæringstilbud rettet mot utenlandsk
- 120 arbeidskraft, herunder språkundervisning
- 121 • tiltak for sosial utjevning må settes målrettet inn mot de som trenger det mest
- 122 • vi må legge til rette for at det skal lønne seg å skape arbeidsplasser i privat sektor som
- 123 sikrer at færre faller utenfor arbeidslivet

124

125 *Et aldersvennlig samfunn:*

126 Vi lever lenger og blir stadig eldre. Det er et gode at vi blir eldre, og at de eldre oftere er sprekere enn
 127 før. Seniorene må derfor få mulighet til å bidra på egne premisser og det må lønne seg å jobbe lenger
 128 enn i dag.

129

130 Kvalitetsarbeidet *Leve hele livet* må følges opp i kommunene. Målet er at alle eldre skal få bedre
 131 hjelp og støtte til å mestre livet. *Leve hele livet* handler om de grunnleggende tilbudene til eldre: mat,
 132 aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

133 Høyre vil:

- 134 • skape et aldersvennlig samfunn
- 135 • fortsatt jobbe for flere fagarbeidere og sykepleiere med høy kompetanse i helsetjenesten
- 136 • legge til rette for at eldre kan bo lengst mulig hjemme, blant annet ved hjelp av helse- og
- 137 velferdsteknologi
- 138 • at sykehus og kommuner skal gå fra å være parter til å bli partnere.

139

140 *Bygd og by:*

141 Høyre vil bidra til at det er like attraktivt å bosette seg i bygd som i by. Gode lokalsamfunn i hele
 142 Norge forutsetter offensive satsinger på samferdselsutbygging, mer makt og ansvar til sterkere
 143 kommuner og fylkeskommuner, vekstfremmende næringspolitikk og moderne velferdstjenester som
 144 forenkler og forbedrer hverdagen. Vi vil satse på sterke og inkluderende småbyer og større

145 tettsteder, som med gode tjenester og levende sentrum kan fungere som regionale kraftsentra og gi
146 drahjelp til distriktskommuner som mangler kapasitet og kompetanse.

147 Høyre vil:

- 148 • at Stortinget i mindre grad skal detaljstyre kommunene gjennom normer og øremerkede
149 midler
- 150 • gjøre det attraktivt å bo og jobbe i hele landet gjennom å gjøre det lønnsomt å skape
151 private arbeidsplasser
- 152 • ha sterke regioner og regionsentre rundt om i landet. Dette er en forutsetning for et
153 desentralisert bo- og tjenestetilbud.
- 154 • legge ned fylkeskommunene og fortsette arbeidet for større og mer robuste kommuner
155 med tilgang på god fagkompetanse
- 156 • støtte opp under prinsippet om generalistkommunen, der alle kommuner har de samme
157 oppgavene. Samtidig er Høyre åpne for at de største kommunene kan få nye oppgaver og
158 inngå frivillige regionale samarbeid om oppgaver
- 159 • bygge ut gode samferdselsårer gjennom veier, bane og på sjø
- 160 • at alle skal ha god tilgang til digital infrastruktur uavhengig av hvor man bor
- 161 • ha desentraliserte statlige og regionale arbeidsplasser

162

163 *Kultur og fritid:*

164 Kulturarv, frivillighet og fritidstilbud er en del av nasjonens og kommunens identitet, og skaper
165 tilhørighet. Et mangfoldig kunst-, kultur- og idrettsliv bidrar i samfunnsoppbyggingen, og beriker
166 menneskers liv. Vår evne til samfunnsdeltagelse er særlig knyttet til språket. Høyre vil:

- 167 • ta vare på kulturarven gjennom bruk og forvaltning
- 168 • legge til rette for å ta vare på norske mat- og kulturtradisjoner
- 169 • ha en tydelig frivillighetspolitisk plattform i alle kommuner som støtter opp under de
170 frivilliges eget engasjement

171

172 *Vår arbeidshverdag:*

173 Alle har et behov for å bli verdsatt og kjenne at vi er til nytte. Det er mangel på arbeidskraft i mange
174 kommuner og det er mangel på viktige yrkesgrupper. Når antallet eldre øker, må det tilrettelegges
175 for at flere kan stå i arbeid lenger.

176

177 Høyre mener:

- 178 • et levedyktig næringsliv er helt grunnleggende for å sikre velferdstjenestene våre,
179 fremtidens løsninger for klima og miljø, samfunnsliv og inkludering
- 180 • vi må intensivere samarbeidet med næringslivet for å få flere ut i arbeid
181 at vi må tilrettelegge for at alle relevante yrkesgrupper kan benytte seg av
182 hjemmekontor i alle deler av landet

183

184 **4. Klimaendringer og natur**

185 Høyrestyrte kommuner skal ta vare på naturen, bidra til å bremse klimagassutslippene, forhindre
186 naturkatastrofer og forvalte samfunnsverdier i et generasjonsperspektiv. Våre etterkommere skal
187 overta et samfunn i bedre stand enn det vi selv overtok. Vern og bruk må i hovedsak bygge på lokal
188 tilslutning og forvaltning.

189

190 *Det grønne skiftet i kommunen*

191 Offentlige aktører har en betydelig markedsrett og er sentrale for å redusere norske
192 klimagassutslipp. Norske kommuner og fylkeskommuner må samarbeide med private bedrifter for at
193 vi skal nå bærekraftmålene.

194
195 Kommuner og fylkeskommuner har en nøkkelrolle i klima- og miljøarbeid gjennom arealplanlegging,
196 og spiller en sentral rolle i arbeidet med å håndtere klimaendringene blant annet gjennom sikring
197 mot oversvømmelser og skred.

198 Kommunen og fylkeskommunen skal være foregangsvirksomheter i klima- og miljøpolitikken. Høyre
199 vil:

- 200 • at alle kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide egne klimabudsjett og klimaregnskap
- 201 med for eksempel fokus på arealplanlegging, klimavennlige bygg, overgang fra fossile
- 202 løsninger, klimavennlig transport, og høyest mulig grad av gjenvinning og gjenbruk.
- 203 • at eiendomsretten skal være et bærende prinsipp i lover og regler
- 204 • legge stor vekt på lokaldemokratiet i plan- og bygningssaker samtidig som viktige
- 205 internasjonale og nasjonale hensyn ivaretas

206

207 *Kommunikasjon og samferdsel*

208 Gode kommunikasjonsløsninger er viktig for innbyggerne og arbeidsplasser i hele landet, i tillegg til at
209 det er viktig for å nå klimamålene. Vi må ha et effektivt transportsystem, utbygd mobildekning,
210 bredbånd og grønne mobilitetsløsninger som fungerer i folks hverdag.

211

212 Høyre vil:

- 213 • styrke kollektivknutepunktene med kort vei til arbeid og servicenæringer
- 214 • jobbe for innovative og effektive kollektivløsninger
- 215 • videreutvikle byvekstvtalen
- 216 • ha bredbånd i hele landet

217

218 **5. En velferdskommune med digitale løsninger**

219 Digitalisering forenkler og forbedrer hverdagen vår. Økt digitalisering og ny teknologi er ikke et mål i
220 seg selv. Det er et verktøy som reduserer avstander og skaper bedre velferdstjenester for
221 innbyggerne.

222

223 *Enklere hverdag*

224 Høyrestyrte kommuner skal være offensive brukere av digitale løsninger og innovativ teknologi, fordi
225 det forenkler folks hverdag, forbedrer velferdstjenestene og bidrar til nye jobber og økt verdiskaping.
226 Når en innbygger kan få helautomatiske tjenester gjennom digitale løsninger, kan en annen
227 innbygger få mer tid med kommunens ansatte. Høyre vil:

- 228 • at digitalisering skal gjøre det enklere for innbyggerne å ha kontakt med kommunen og
- 229 få tjenestene de har behov for
- 230 • forsterke samarbeidet mellom stat og kommune om digitalisering, klart språk og andre
- 231 tiltak som fremmer brukerorientering, innovasjon og effektivitet
- 232 • at kommunen skal bidra til utvikling av digitale programvarer gjennom innovative innkjøp

233

234 *Digital inkludering og kompetanse*

235 Digitale løsninger utfordrer kommunen som arbeidsplass. Det må også gis opplæring og støtte til
236 mennesker som av ulike grunner har lav digital kompetanse. Høyre vil:

- 237 • sørge for god digital hjelp og opplæring til de som ikke mestrer digitale verktøy, slik at alle
- 238 inkluderes i den digitale hverdagen
- 239 • at kommunene gjennomfører interne revisjoner og risiko- og sårbarhetsanalyser for å ivareta
- 240 personvern at kommunene tilrettelegger for kompetanseutvikling for ansatte, slik at ingen
- 241 går ut på dato på grunn av manglende kunnskap eller kompetanse

242

Forslag til uttalelse fra årsmøtet i Rogaland Høyre

1 **21) Arbeidsplasser i fiskemelindustrien og på industritrålerne**
2 **trues.**

3 *Fremmet av: Stavanger Høyre, Eigersund Høyre, Karmøy Høyre og Haugesund Høyre.*

4 Industritrålfisket er truet fordi myndighetene vil se all bifangst under ett, uten hensyn til hva bifangsten
5 består av. Samlet bifangst i vekt under industritrålfisket skal ikke overstige 20% av fangsten heter det
6 nå. Tidligere var det i industritrålfisket tillatt å ha bifangst av en rekke opplistede arter som ikke er
7 kvoteregulerte, mens bifangst av de kvoteregulerte konsumfiskartene torsk, hyse og sei kunne til
8 sammen være inntil 20% i vekt. Nå er forskriften endret til at *det er tillatt å ha inntil 20% bifangst i vekt*
9 *av andre arter»*. Dette vil gjøre industritrålfisket ulønnsomt.

10 Industritrålfangstene leveres til fiskemelfabrikkene og bifangst til fiskemottakene i Egersund og Karmøy
11 og er nærmest en garanti for fabrikkdrift gjennom hele året. Uten vil fabrikker og mottak måtte stenge
12 ned i store deler av året, og fiskebåtene miste store inntekter.

13 En samlet fiskerinæring protesterer og mener det vil få store uheldige konsekvenser dersom ordlyden
14 oppretholdes. Fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran sier på departements nettside at tillatt bifangst i
15 industritrålfisket **ikke** blir endret. Statsråden har nå utsatt iverksettelsen av forskriften og se nærmere
16 på ordlyden. Rogaland Høyre mener at ordlyden i forskriften derfor må endres til slik den var senest i
17 2021. Noe annet finner Rogaland Høyre uakseptabelt.

18

Forslag til uttalelse fra årsmøtet i Rogaland Høyre

1 22) Innføring av sorgmelding i Norge.

2 Fremmet av: Eigersund Høyre

3 Når en mister en av sine nærmeste føles det som livet stopper opp og den fundamentale tryggheten
4 forsvinner. Sorg etter en persons død er så mye mer enn individuelle reaksjoner av savn og lengsel. Det er
5 viktig å huske på at sorg er individuelt og at sorgen går i bølger. For noen kan det være riktig å vende
6 tilbake til arbeid etter kort tid. Det kan oppleves som et friminutt fra sorgen. Andre trenger lenger tid.

7 Arbeidsmiljøloven regulerer ikke retten til lønnet eller ulønnet permisjon for å håndtere begravelse og
8 annet forstående like etter dødsfallet. Dette organiseres på den enkelte arbeidsplass og stort sett går dette
9 fint i samarbeid med fastlegen, men fastlegen må benytte kategorier innen psykiatrisk diagnostikk for å
10 beskrive sorgreaksjoner. En kan da få feil behandlingsforløp som f.eks. med antidepressiver, som i de
11 fleste tilfeller ikke er til hjelp ved sorgreaksjoner. Det kan gjøre det verre fordi sorg ikke er en psykisk
12 sykdom. Det er en naturlig og helende reaksjon som alle møter i løpet av livet sitt. Det er bare om sorgen
13 varer lenger enn seks måneder, det finnes en diagnose som handler om sorg.

14 Sorgmelding vil ikke gi økt kostnad for staten, siden disse menneskene allerede er sykemeldte ved bruk av
15 psykiatriske diagnoser som depressiv lidelse, psykisk lidelse, angst o.l. Det er bare det at ingen journaler
16 inneholder den virkelige årsaken. Ved å innføre sorgmelding i Norge vil vi kunne sikre sørgende rett til
17 sykepenger på riktig grunnlag og hindre feilbruk av psykiatriske diagnoser.

18 Rogaland Høyre vil innføre sorgmelding i Norge

19

1 23) Mer kunnskap og tidlig innsats for sårbare unge

2 *Fremmet av: Resolusjonskomiteen*

3 Det er satset stort på psykisk helse de siste årene. Likevel ser vi en vekst blant unge som sliter med
4 psykiske helseplager. Både antall henvisninger og alvorlighetsgrad har økt vesentlig på få år, og spesielt
5 stor er økningen i antall barn og unge med spiseforstyrrelser som har økt med 50% fra 2019 til 2020.

6 For Høyre er det viktig at barn og unge får hjelp tidlig og på lavest mulig nivå, og det må derfor settes inn
7 et krafttak slik at de får hjelp før det er sent. Hjelpetilbud til ungdom som BUP (Barn- og
8 ungdomspsykiatrisk poliklinikk) har for lange behandlingstider grunnet manglende midler og fagpersonell.
9 For en ungdom som kanskje motvillig har sagt ja til å søke hjelp, kan det å bli satt langt bak i køen
10 oppleves som å bli fortalt at du er ikke «syk nok» til å kvalifisere til behandling nå. Høyre skal derfor styrke
11 det psykiske helsetilbud for unge, og jobbe for en ventetid på maks tre uker for å få behandling.

12 Helsesykepleier er ofte den første unge har kontakt med om sine bekymringer og plager. De er viktige i
13 arbeidet med tidlig innsats for barn og unges psykiske helse, og det er viktig at helsesykepleier sikres
14 tilstrekkelig tilstedeværelse på skolene og på helsestasjon for ungdom. Det er helt nødvendig at
15 helsesykepleiere også får økt kompetanse og mer kunnskap om psykiske helseplager som barn og unge
16 spesielt rammes av.

17 Rogaland Høyre vil:

- 18 • Jobbe for maks tre ukers ventetid for å få behandling.
- 19 • At flere får tidlig hjelp og veiledning gjennom lavterskeltilbud og primærhelsetjenesten.
- 20 • Styrke helsetilbudet innenfor barn- og ungdomspsykiatri og spiseforstyrrelser.
- 21 • Sørge for at alle unge får tilstrekkelig hjelpetilbud uavhengig av hvor dem bor.
- 22 • At skolen skal ta i bruk flere typer fagpersoner for å dekke behovet for lavterskeltilbud.
- 23 • Øke kompetansen hos helsesykepleiere ved hjelp av evidensbasert metoder og skjema for
24 kartlegging.
- 25 • At elever får gyldig fravær for timer hos hjelpetilbud.
- 26 • Styrke og sikre godt samarbeid med private og ideelle organisasjoner som har spesialisert seg
27 på spiseforstyrrelser.
- 28 • Sikre god oppfølging og ettervern av barn og unge som har gjennomgått psykiske
29 helseutfordringer.
- 30 • Øke midler til forskning på barn og unges psykiske helse.

31

1 24) Energifylket Rogaland

2 *Fremmet av Resolusjonskomiteen*

3 Det moderne Norge ble bygd og industrialisert gjennom at vi klarte å ta i bruk elver og fossefall til
4 kraftproduksjon. Vannkraft er fortsatt bærebjelken i det norske kraftsystemet, og vil være det i overskuelig
5 framtid. Et overordnet mål for energipolitikken er å sikre høy verdiskaping gjennom effektiv og miljøvennlig
6 forvaltning av energiresursene.

7 Stor tilgang på fornybar, utslippsfri og regulerbar kraft setter Norge i en unik posisjon i verden. Mens andre
8 land har jobbet med å få fornybar energi inn på strømmettet siden 1990, har Norge allerede vært forsynt
9 med et tilnærmet fossilfritt strømmnett siden starten på 1900-tallet. De norske vannkraftressursene har gitt
10 industriutvikling, verdiskaping, lys og varme i over 100 år, og vil også være hovedbjelken i det norske
11 energisystemet de neste tiårene.

12

13 **Fornybar energiproduksjon på land**

14 Det er helt tydelig at Norge fortsatt har behov for at det produserer mer fornybar energi. Både vannkraft,
15 småkraft, vindkraft på land og til havs vil være viktige bidragsyttere. Samtidig skal dette behovet balanseres
16 opp mot vern av natur. Rogaland er blant fylkene som har gitt avkall på flest fossefall og avgitt mest natur
17 til vindkraft i hele landet. Vi er derfor allerede en betydelig kraftprodusent i Norge. Samtidig er Norge nå i
18 en posisjon hvor både Statnetts og NVEs analyser peker på at vi går mot et kraftunderskudd i 2026. Det vil
19 derfor være viktig at det produseres mer kraft i Norge, og at prosjekter med lavt fotavtrykk prioriteres.

20 Rogaland Høyre vil:

- 21 • Støtte opp om politikk som i større grad muliggjør oppgraderinger og utvidelser av eksisterende
22 vannkraftverk.
- 23 • Motsette seg naturinngrep i vernede vassdrag i Rogaland.
- 24 • At konsesjonsbehandlingen av vindkraft på land, der hvor det er lokal oppslutning, gjenopptas så
25 fort som mulig.
- 26 • Styrke NVE og underliggende etater i OED for å få opp tempoet på behandling av
27 konsesjonssaker.

28

29 **Havvind**

30 Allerede i dag er bunnfast havvind utviklet på kommersielt grunnlag flere steder i Europa og verden, der
31 deler av norsk industri og rederinæring deltar. For å utvikle norsk leverandørindustri videre er det
32 essensielt at det bygges opp et betydelig norsk hjemmemarked for havvind. Særlig innen flytende havvind
33 er det store industrimuligheter for Norge. Både Statnett og NVEs analyser peker på et kraftunderskudd i
34 2030, og havvind vil være den eneste fornybarkilden som kan tilføre større mengder energiproduksjon inn i
35 energimiksen til Norge i løpet av det neste tiåret. Mens land som Storbritannia, Skottland, Danmark og
36 Tyskland legger til rette for storstilt energiproduksjon til havs, har det foreløpig stoppet opp i Norge.
37 Solberg-regjeringen la opp til at de to åpnete arealene på Utsira Nord og Sørlege Nordsjø II skulle lyses ut
38 henholdsvis årsskiftet 2021/2022 og første kvartal 2022. Prosessen har nå stoppet helt opp. Rogaland

39 Høyre mener det er særs viktig at regjeringen raskt kommer i gang igjen med den videre utviklingen av
40 havvind i Norge.

41 Rogaland Høyre vil:

- 42 • At det snarest lyses ut areal til havvindprosjekter i de to åpne områdene på norsk sokkel.
- 43 • At arbeidet med å åpne flere nye områder for havvind øker i tempo, herunder bør det vurderes om
44 flere deler av åpningsprosessen kan gjøres parallelt.
- 45 • Sikre at havvindsatsing i Norge kommer industrien på land til gode, gjennom et sterkt fokus på at
46 satsingen skal bidra til arbeidsplasser og eksportmuligheter for norsk industri.
- 47 • Sørge for en effektivisering av konsesjonsprosessen: Kjøpe flere prosesser parallelt i – blant annet
48 kan konsesjonssøknad og MTA/Detaljplan sendes inn samtidig og behandles i parallell av
49 departementet.
- 50 • At regjeringen snarest starter opp igjen Samarbeidsforum for havvind, et forum som ble initiert av
51 Solberg-regjeringen for å skape god sameksistens og dialog for nye næringer.

52

53 **Europeisk energipolitikk**

54 Rogaland Høyre mener Norge er tjent med å være en del av et nordisk og europeisk kraftmarked. Dette
55 sikrer vår forsyningssikkerhet, bidrar til at vi selv unngår å bygge ut massivt mer fornybar energi med
56 tilhørende naturinngrep, og sikrer vår offentlige eide vannkraft sin store verdi. Etter dereguleringen av
57 kraftmarkedet på tidlig 90-tallet, har Norge hatt blant Europas laveste kraftpriser. Dette viser at
58 energisystemet vårt fungerer, selv om vi akkurat nå befinner oss i en unntakstilstand med ekstremt høye
59 strømpriser som følge av skyhøye gasspriser, CO2-priser og tørrår i fjor.

60 Samtidig er det utvilsomt at Europa, på sin vei mot nullutslipp innen 2050, ikke kan basere seg på
61 utelukkende uregulerbar energi som vindkraft.

62 Kjernekraft har fungert som en stabil energikilde for Europa i flere tiår, og har få direkte utslipp. I takt med
63 møtende utbygginger av mer uregulerbar kraft, er det feil prioritering å bygge ned ulike kjernekraftanlegg.
64 Samtidig som Europa bygger opp fornybar energi, burde man verne om den regulerbare og faste
65 energikilden som kjernekraft har vært – og fremdeles er i mange land.

66 Rogaland Høyre vil:

- 67 • Sikre at ren og rimelig kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri også i fremtiden,
68 gjennom et velfungerende kraftmarked og mer utbygging av ny energi i Norge.
- 69 • Sikre at norske husholdninger får støtte gjennom perioden med skyhøye strømpriser, ved at staten
70 dekker en del av folks strømregning og betaler tilbake de ekstraordinære høye inntektene den får.
- 71 • Støtte opp om energiomstillingen i Europa, men være tydelige på at kjernekraft også har en rolle å
72 spille i den europeiske energimiksen.

73

74 **Strømsstøtte til næringslivet**

75 Rogaland Høyre er bekymret for virkningene av de høye strømprisene for mindre bedrifter. Større
76 industribedrifter har stort sett lange kraftkontrakter og påvirkes i liten grad av midlertidige svingninger i
77 strømprisene, men vil miste konkurransekraft ved vedvarende høye strømpriser. Mange mindre bedrifter
78 har ikke denne muligheten, og har i liten grad sikret seg mot den ekstreme situasjonen som har oppstått
79 denne vinteren. For en del virksomheter utgjør strøm en liten del av kostnadene, og selv de kraftige
80 økningene i strømprisene vi opplever nå har relativt liten betydning. For andre er strøm en avgjørende
81 innsatsfaktor, og strømavgifter utgjør en betydelig del av kostnadsbasen.

82 Store variasjoner i hvordan bedriftene rammes, tilsier at det kan være klokt å opprette en søknadsbasert
83 kompensasjonsordning for mindre bedrifter, der ordningen kan avgrenses basert på hvor stor andel av
84 omsetningen strømavgiftene utgjør. Ordningen må også avgrenses til prisområdene i Sør-Norge, og til de
85 kommunene som ikke selv har ekstraordinært høye inntekter som følge av eierskap til eller produksjon av
86 kraft. En slik ordning kan administreres av kommunene gjennom en ekstraordinær utbetaling av
87 skjønnsmidler via statsforvalterne.

88 Veksthusnæringen er en stor bransje i Rogaland, og for veksthusnæringen er CO₂ nødvendig for å få i
89 gang fotosyntesen. For veksthusnæringen er situasjonen særlig krevende fordi elektrisk kraft utgjør en
90 svært stor andel av de samlede kostnadene i denne næringen. Veksthusprodusentene har også en
91 betydelig kostnadsvekst som følge av den sterke økningen i prisen på gass, og isolerte tiltak knyttet til
92 strømpris vil ikke være treffende nok for en del produsenter.

93 Rogaland Høyre vil:

- 94 • At det opprettes en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for å bistå mindre bedrifter
95 og frivillige lag og organisasjoner som nå sliter med høye strømpriser.
- 96 • Se på konkrete kompensasjonsordninger for høy gasspris rettet mot veksthusnæringen.

97